

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 86 (6995)

● Sestdiena, 1999. gada 20. novembris

● Cena Ls 0,22

Valsts dzimšanas diena izskanējusi

● Preiļu pilsētas deputāti (no kreisās) Vladimirs Haritonovs, Imants Babris, Jānis Eglītis, Ilmārs Meluškāns, Jānis Anspoks, Aldis Adamovičs un domes izpilddirektors Vilhelms Veleckis pie iesvētītā pilsētas karoga. Centrā Preiļu katoļu draudzes dekāns Jāzeps Gugāns.

Preiļu Romas katoļu draudzes baznīcā 18. novembra pēcpusdienā dekāns Jāzeps Gugāns iesvētīja Preiļu pilsētas karogu. Rēzeknes mākslas koledžas audzēkņu darinājumā Latgales mežu un tūrumu zaļums ieskauj kviešu druvās zeltainu laukumu, kurā ieasts melns krauklis. Preiļu pilsētas domes deputāti, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu vadītāji, kā arī daudzi iedzīvotāji karogu, kuru nesā Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 1. pamatskolas un Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi, pavadīja uz kinateātri «Ezerzeme».

Svinīgajā sarīkojumā Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns pasniedza domes Atzinības rakstus. Svinību dalībniekus priecēja koncerts, kura pirmajā daļā uzstājās pilsētas pašdarbības kolektīvi, bet otrajā daļā ar skanīgām melodijām pacilājošu noskaņojumu radīja pūtēju orķestris «Daugava» no Daugavpils.

Sutru pagasta kultūras namā rajona padomes organizētās svinības bija vēlitas ne tikai Latvijas valsts dzimšanas dienai, bet arī Preiļu rajona pastāvēšanas piecdesmitgadiem. Uz svētkiem bija aicināti visi kādreizējie

(no 1992. līdz 1994. gadam), Ilmārs Meluškāns (no 1994. līdz 1997. gadam).

Svētku dienā kopā ar Preiļu rajona ļaudīm bija arī cieņiņi no Latvijas Republikas Utenas rajona. Delegāciju vadīja Utenas rajona administrators Leonas Rutkauskas, svētkos piedalījās Utenas rajona kultūras nodaļas vadītāja Alma Vedrickiene, kultūras darba speciāliste Zita Mackjavičiene un skolu pārvaldes vadītājs Aļvidas Poudžukas.

Koncertu sniedza Preiļu rajona skolotāju koris, iepazīstinot ar savu jauno programmu. Mājiniekiem dziedāja arī vīru koris no Utenas.

L. Kirillova
J. Silicka un I. Pliča foto

Līvānos par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 81. gadskārtai notika svinīgs sarīkojums pilsētas kultūras namā. Valsts svētkos klātesošos sveica Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns. Atzinības rakstus un naudas balvas Ls 50 apmērā

saņēma septiņi Līvānu pilsētas pedagogi, kas ilgus gadus darbojušies izglītības laukā, skolojot un audzinot jauno paaudzi. Pasākuma laikā tika godalgoti arī konkursa «Topi skaistāka, mana pilsēta!» uzvarētāji. Par sakoptāko individuālo māju grupā atzīta Rāznu ģimenes māja (Robežu iela 13); skolu un bērnudārzu grupā — bērnudārzs «Rūķīši»; savukārt pilsētas uzņēmumu vidū par sakoptāko atzīta a/s «Latvenergo» Līvānu elektrisko tīklu uzņēmuma apkārtnē.

18. novembra sarīkojumā piedalījās arī viesi no Lietuvas — Ukmerģes pašvaldības pārstāvji, bet skatītāju priekam muzicēja koris «Juventus».

G. Kraukle

● Utenas delegācija rajona padomes priekšsēdētājam pasniedz vāzi no divām daļām, kuras satur viens rokturis, kas simbolizē Preiļu un Utenas draudzību, bet Lietuvas vīru koris skanīgi koncerta nobeigumā izpildīja latviešu tautas dziesmu «Cekulaina zīle dzied».

Līvānos skolēniem komandantstunda

Vairākās Latvijas pašvaldībās ir pārskatīti un mainīti administratīvie noteikumi attiecībā uz bērnu drošību, kas ierobežo bērnu un pusaudžu atrašanos uz ielas vēlos vakaros un naktīs. Arī Līvānu domes deputāti pārskatīja 1994. gadā pieņemtos noteikumus. Izmaiņas paredz ierobežot nepilngadīgo (līdz 18 gadiem) atrašanos uz ielas vai citās sabiedriskās vietās laikā no pulksten 24.00 līdz 6.00 bez vecāku klātbūtnes. Pretējā gadījumā bērni vai pusaudži vecākiem nāks maksāt administratīvo sodu līdz pat 10 latiem.

Līvānu pilsētas domes deputāte un ģimnāzijas direktore Maija Kručiņa «Novadniekam» pastāstīja, ka iemesls, kādēļ deputāti uzskatīja par nepieciešamu pieņemt šādu lēmumu, bija aizvien pieaugošā alkoholisko dzērienu lietošana pusaudžu un jauniešu vidū, kā arī smēķēšana, kas rada neatgriezeniskas sekas un graujoši ietekmē jauniešu veselību. Kā pastāstīja Maija Kručiņa, šādam lēmumam pamatā ir konkrēti fakti, par kuriem direktori ne reizi vien ir informējuši gan skolotāji, gan arī skolēnu vecāki. Šajā situācijā atbildība jāuzņemas arī pieaugušajiem, ne tikai pusaudžu vecākiem, bet arī tirdzniecības uzņēmumu īpašniekiem un pārdevējiem. — Lai gan pastāv aizliegums tirgot alkoholu nepilngadīgām

personām, visbiežāk tas tiek ignorēts. Rezultātā pusaudzis var brīvi piekļūt grādigajiem dzērieniem gan veikalos, gan dažādās izklaides vietās, kur pulcējas jaunieši. Svarīgākais pienākums pusaudzīm tomēr ir mācības, bet naktī viņām ir jāguļ. Diemžēl bieži ir nācies pārliecināties par pretējo — pusaudži, pat bērni pa pilsētas ielām klaiņo arī naktī, uzturas kafejnīcās un naktisklubos, kur lielākoties tiek lietots arī alkohols. Līdz šim pilsētā nebija institūcijas, kas kontrolētu situāciju, pārbaudītu jauniešu pulcēšanās vietas, kā arī nebija noteikumu, kas atļautu piemērot administratīvo sodu, — sacīja Maija Kručiņa.

Jaunie grozījumi paredz, ka turpmāk situāciju kontrolēs gan policija un zemessardze, gan bāriņtiesa un Valsts ieņēmumu dienests. Tiks veikti pārbaudes reidi pilsētā un administratīvi sodīti vainīgo pusaudžu vecāki. Pagaidām jaunie noteikumi ir pieņemti Līvānu pilsētas domē un tiks nosūtīti izvērtēšanai Pašvaldību lietu pārvaldē, kura ir tiesīga apstiprināt grozījumus pilsētas domes saistošajos noteikumos. Kamēr dokuments gaida Rīgas iestāžu apstiprinājumu, «Novadnieks» centās noskaidrot, ko par šādu ierobežojošu noteikumu nepieciešamību saka pilsētas iedzīvotāji tepat Līvānos.

klaiņošanas. Ja preti nāk iereibušu jauniešu bariņš, sevišķi vecam cilvēkam naktī uz ielas var būt bail. Pašam bērni jau lieli, tādēļ man soda nauda jāmaksā nebūs.

Alla Benta,
strādā kafejnīcā:

— Es piekritu domes pieņemtajam lēmumam, jo pa naktīm apkārt klaiņo daudz puīšu un meiteņu. Kaut kāda kontrole noteikti ir vajadzīga gan uz ielas, gan kafejnīcās. Arī soda nauda vecākiem ir jāmaksā, varbūt kāds tad vairāk padomās, kur iet un ko dara viņa bērns. To vajadzētu kontrolēt vairākām iestādēm vienlaicīgi, noteikti arī policijai. Man

darbs beidzas vēlu, bet nekad nav gadījušies kaut kādi īpaši nepatīkami gadījumi uz ielas, naktīs pilsētā ir diezgan mierīgi.

Normunds Upītis:

— Pozitīvi, ka par to sākuši domāt, jo pusaudži naktīs uz ielām dara brīnumu lietas. Īpaši pēc diskotēkām, pasākumiem, kas beidzas vēlu naktī, tad uz ielas nevari būt drošs. Vispirms par bērnu drošību jā rūpējas pašiem vecākiem, arī policijai. Ielās pulcējas ne jau tie labākie jaunieši. Pēc manām domām pusaudzīm līdz 18 gadu vecumam nav ko meklēt uz ielas naktī. Vismaz līdz 16 gadu vecumam noteikti. Per-

sonīgi man nekādi nepatīkami piedzīvojumi naktīs uz ielām nav bijuši, bet esmu dzirdējis dažādus gadījumus.

Aira Romanovska,
pavāre:

— Sociālisma laikos tā arī bija. Daudz retāk kāds nāca klāt uz ielas, prasīja naudu. Varbūt tā arī bija labāk, vismaz bērni naktīs ielās netrokšņoja, kafejnīcās nesēdēja. Būtu labi, ja cilvēks uz ielas varētu justies drošs. Manprāt, vecāki pārāk maz uzmanības pievērš tam, ar ko nodarbojas viņu bērni, kur iet, ar kādiem cilvēkiem satiekas. No tā rodas daudzas problēmas — kaušanās, laupīšanas, nelaimes gadījumi. Ja vecāki laiž pusaudzi naktī uz ielas vienu pašu, tad viņiem arī jāuzņemas atbildība par iespējamajām sekām un jāmaksā sods. Varbūt nākošajā reizē viņi painteresēsies, kur iet viņu bērns.

Tatjana Sadovska:

— Līdz 18 gadiem ir jāmacās skolā nevis jāizklaidējas pa naktīm. Priekš tam ir skolas pasākumi, tajos arī var atpūsties. Grūti pateikt, kā to labāk kontrolēt. Skolotājiem, vecākiem vairāk jādomā par to, kā jauniešus nodarbināt, ieinteresēt, lai mazāk gribētos kaut kur lieki nosist laiku. Grūti būs to izkontrolēt, arī sodu ne visi vecāki varēs samaksāt, bet ideja ir laba.

G. Kraukle

Foto J. Magdaļenoks (Minox)

Jānis Vilcāns,
pensionārs:

— Es uzskatu, ka tas ir normāli. Nav nekādas vajadzības staigāt apkārt pa naktīm, īpaši jau pusaudžiem. Līdz divpadsmitiem, vieniem pilnīgi pietiek. Par to, vai vajadzētu sodīt vecākus, es nezinu. Domāju, ka visi vecāki grib, lai bērni izaug labi, apzināti taču neviens slīkts bērns nevēlas. Gadās, ka arī strādīgiem, normāliem vecākiem bērns «noklīst» — nemācās, staigā apkārt, smēķē, dzer. To, kas bērniņā nav ieadzināts, 17 gados izdarīt būs grūti, jauniešis vecākus vienkārsi var neklāst. Tomēr principā šādu domes lēmumu atbalstu, būs mazāk

Nacionālās ziņas

Mirstība lielāka par dzimstību

Šī gada 6 mēnešos negatīvs iedzīvotāju pieaugums, iedzīvotāju mirstībai pārsniedzot dzimstību, bijis visos Latvijas rajonos un lielākajās pilsētās. Vislielākais tas bijis Rīgā — 2855, savukārt viszemākais Saldus rajonā — 26.

Dibinās Daugavpils partiju

Nekādi apstākļi vairs nevarēs kavēt Daugavpils pilsētas partijas dibināšanu. Ir sākts darbs pie decembrī paredzētās partijas konferences sagatavošanas, un jau noskaidrots, ka partiju atbalsta aptuveni 400 tās patenciālo biedru. Cilvēku pārvilnāšana no citām partijām nenotiekot, informē viens no partijas izveides iniciatoriem Daugavpils domes priekšsēdētāja vietnieks Aleksejs Burunovs. Citu politisko spēku pārstāvji rezervēti uztver vienas pilsētas partijas dibināšanu, jo tā sadrumstalotu politisko spektru un būtu ar neskaidrāku ideoloģisko bāzi, kaut arī partijas veidotāji ir deklarējuši, ka tā būs centriski orientēta, un partijas mērķis ir reģiona un pilsētas attīstība un saimniecisku jautājumu risināšana nevis nodarbošanās ar politiku.

Sašķidrinātās gāzes cenu grib paaugstināt

A/s «Latvijas gāze» (LG) iesniegusi Energoapgādes regulēšanas padomei priekšlikumus par maksimāli pieļaujamo sašķidrinātās gāzes realizācijas tarifu palielinājumu vidēji par 7,5% visām patērētāju grupām un attiecīgus aprēķinus sašķidrinātās gāzes noteikto kārtību par tarifu izmaiņām. Sašķidrinātās gāzes tarifa pieaugums var notikt saistībā ar strauju cenu kāpumu Eiropas biržās un to, ka ievērojami pieaugušas arī LG izmaksas, iepērkot sašķidrināto gāzi no Krievijas.

Rūpniecības apjomi turpina samazināties

Centrālās Statistikas pārvaldes dati liecina, ka septembrī saražotās rūpniecības produkcijas apjoms sasniedzis 122,6 miljonus latu (rēķinot faktiskajās cenās). Tas ir par 1,1% mazāk nekā attiecīgajā laika periodā pērn. Lielākais apjoma samazinājums (65,9%), salīdzinot ar 1998. gada septembri, bijis apavu ražošanā. Ķīmisko vielu un to izstrādājumu ražošanā apjomi samazinājušies par 46,9%, radio, TV un sakaru iekārtu ražošanā — par 41,8%, bet elektrisko mašīnu un aparātu ražošanas apjomi par 34,6%. Pieauguši ir zivju apstrādes, metālizstrādājumu, koksnes, koka izstrādājumu, apģērbu ražošanas apjomi.

Jauniesauktie slikti pārvalda valsts valodu

No oktobra obligātajā militārajā dienestā iesauktajiem 412 jauniešiem 46 ir iepriekš sodītas personas un 93 nepārvalda valsts valodu, vēsta Zemessardzes štāba sabiedrisko attiecību daļa. Jauniesaukto vidū ir 291 latvietis, bet pārējie ir krievi, baltkrievi, poļi, ukraiņi un viens tatārs. Tikai diviem no oktobrī iesauktajiem ir augstākā izglītība, vidējā — 154, pamatskolas — 96, nepabeigta augstākā — 4, nepabeigta vidējā — 118, nepabeigta pamatskolas — 38.

Piedāvā vienkāršot būvniecību

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Būvniecības departaments ir izstrādājis būvniecības procesa vienkāršošanas priekšlikumus, kuri patlaban tiek saskaņoti starp ministrijām. Priekšlikumi paredz vienkāršot būvniecības procesa posmu starp objekta projektēšanu un reālās būvniecības uzsākšanu. Patlaban atsevišķos gadījumos būvētgrībētājiem ir jāiziet ap 20 dažādu institūciju, lai būvniecības darbi varētu sākties.

Ziņas sagatavoja T.Elste

LĪDZ 2000. GADAM — 41 DIENA

Laiks manī, es laikā

- Kāds, jūsuprāt, ir pats svarīgākais notikums cilvēces attīstībā aizējošajā gadu tūkstoši?
- Kādu notikumu uzskatāt par pašu galveno šajā gadu simtenī?
- Vai esat apmierināta ar to, ka dzīvojat šajā laikā? Kas ir jūsu dzīves ievērojamākais notikums?

Ināra Urča, rajona bērnu un jauniešu centra teātra skolotāja, Preiļu 1. pamatskolas bioloģijas skolotāja, 6.b klases audzinātāja:

1. Aizejošajā gadu tūkstoši cilvēce nonākusi pie izciliem atklājumiem visās jomās. Gadsimtiem ilgi kalpo arhitektūras šedevri, radīti sauszemes, gaisa, kosmosa, ūdens un zemūdens tehnikas brīnumi, cilvēks spējis valdīt pār skaņu, pār gaismu. Sasniegumu ir tik daudz, ka visus nevar uzskaitīt. Taču ir viena ļoti nozīmīga likumsakarība. Cilvēkam tā arī nav bijis pa spēkam pakļaut un uzvarēt Dabu. Zemestrīces sagrauj celtnes, plūdi pārrauj cilvēka rokām būvētos dambjus, okeāni uzveic kūģus, un gaisa — raketes un lidmašīnas. Taču tas notiek ne jau vienmēr. Gribu teikt, ka darbojas par cilvēku spēcīgākas likumsakarības, un ilgs mūžs paredzēts tikai tiem cilvēces atklājumiem un izgudrojumiem, kas nenonāk pretrunā ar Dabas mātes likumiem. Cilvēkam ir dotas milzīgas spējas kaut ko izgudrot un atklāt, bet tiklīdz viņš ar to nostājas pret Dabai, (citi to sauc par Dievu), tas gala rezultātā cilvēcei rada tikai zaudējumus. Dabas māte sagādā gan priecīgus, gan bēdīgus pārsteigumus, un

esam bezspēcīgi to priekšā. Cilvēks iemācījies prognozēt zemestrīces iestāšanos, vai citas dabas katastrofas, bet nav viņa spēkos tās novērst.

Kādi mēs esam radīti, tādiem arī jādzīvo. Var jau pakšperimentēt, bet klonēšana un ģenētiski pārveidoto augu un dzīvnieku radīšana gala rezultātā cilvēcei nesīs tikai ļaunumu.

Kā bioloģei man ļoti nozīmīga šķiet mikroskopa atklāšana, ar kura palīdzību cilvēks var ielūkoties tādās dzīvīgu organismu norisēs, kas ar neapbruņotu aci nebūtu skatāmas.

2. Man un manas paaudzes cilvēkiem nācies dzīvot gan lielās valsts pakļautībā, gan neatkarīgā valstī. Nupat svinējām Latvijas proklamēšanas gadadienu, savā klasē audzināšanas stundā runājām ar bērniem par mūsu valsts vēsturi. Man visi pēdējās simtgades svarīgākie notikumi saistās ar mūsu mazo mīļo Latviju.

3. Mans sapnis vienmēr ir bijis dzīvot viduslaikos. Ceļojumos mani vienmēr piesaista viduslaiku pils, to atmosfēra, apkārtnē, fantastiskie dārzi. Mani apņēma bijība, cēlums, cita aura. Lasot pasakas, skatoties filmas, izrādes, vienmēr esmu iejutusies aizgājušo gadsimtu cilvēku lomās.

Kaut kādā nākošā gadsimtā man negribētos dzīvot. Tomēr tas ir tikai sapnis. Kopumā esmu ļoti apmierināta ar to, ka dzīvoju šajā laikā, ka esmu piederīga tai cilvēces daļai, kas sagaidīs 2000. gada atnākšanu.

Es nevaru savā dzīvē izcelt vienu ļoti svarīgu notikumu, protams, ja neskaita meitības piedzimšanu, kas katrai sievietei ir tik būtiski. Man katra diena ir pilna ar notikumiem, kuri man ir svarīgi. Mācu bērniem spēlēt teātri, un katrs mēģinājums, katra izrāde ir jauns notikums, kas saglabājas atmiņā. Jo tie nekad nav vienādi. Mans darbs man neļauj iesīkstēt un darīt vienu un to pašu. Notikums bija tas, ka pilnīgi nejauši 14. augusta vakarā Aglonas bazilikā es, Rēzeknes meitene, iepazinās ar cilvēku, kas pēc gada kļuva mana otrā pusīte. Notikums bija, ka nacerēti nokļuva Preiļos. Ka negaidīti dabūju darbu. Pēdējā laikā manā dzīvē bijuši tādi notikumi, par kuriem iepriekš pat nevarēju iedomāties, ka to varu izdarīt. Piemēram, sākt audzināt klasi. Būtībā svešus bērnus, kuriem tagad esmu kļuvusi gandrīz vai mamma. Bet pats lielākais notikums manā dzīvē, droši vien, vēl priekšā, nākošajā gadsimtā.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Mārtiņdienas gadatirgus

● Uz tirgu pēc senas tradīcijas brauc ar zirgu un izturīgiem ratiem, jo tādi vajadzīgi gan pārdevējam, gan pircējam — mantas ved vezumiem.

● Saimniece, arī visu norišu vadītāja M.Livdāne (centrā), par Mārtiņtēvu tirdznieku izvirzītais pazīstamais keramiķis J. Čerņavskis (pa labi) zirga, aiz kura masas slēpās Sinta Sondore un Egils Livdāns (pa kreisi), sabiedrībā.

● Veiklību un precīzu acūmēru prasa platmales uzmešana kociņam, bet mīklu minēšana, savukārt, iesilda prātu, tas tika piedāvāts apmeklētājiem.

gastiem, Preiļiem un Līvāniem — Jāzeps Caics, Jāzeps Čerņavskis, Jevģenija Vrubļevska, Vera Mitrofanova, Ēriks Dzenis, Natālija Ribule, Staņislavs Geida,

● Tik baltas un cietas, gardas kāpostgalvas padodas vienīgi jaunaglonietes Intas saimniecībā.

● Mārtiņbērni nesalst rudenīgajā drēģnumā, jo viņiem prātā daudzas jautras rotaļas.

Veronika Bindare, Lolita Bondare, Janīna Pupiņa, Anna Prikule, mārtiņbērnus tēloja, dažādās tirgus izdarībās piedalījās Anitras Sondores meitas Sinta, Lita un Sana no Aizkalnes, Iveta Sparānes bērni no Preiļiem, citi.

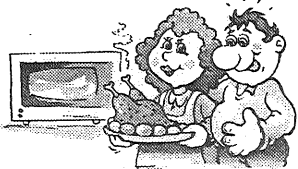
Tirgū bija reportieris A.Rancāns un fotogrāfs J.Silickis

Laikraksta «Novadnieks» redakcija gada abonentiem piedāvā: ■ 100 ieejas kartes (2 personām) redakcijas rīkotajā «PRESES BALLĒ»; ■ 10% atlaidi, abonējot laikrakstu 2001. gadam; ■ vienu bezmaksas privātsludinājumu.

Visiem laikraksta abonentiem reizi mēnesī ■ zvērinātas advokātes Liliņas Kalniņas bezmaksas konsultācijas; ■ stila konsultantes Anitas Muzikantes bezmaksas padomi.

Gada abonentiem ■ galveno balvu — «Whirpool» mikroviļņu krāsni — piedāvā I.U. «Spektrs»;

■ no firmas «Būvteks» gada abonents saņems Zviedrijā ražotu santehniku; ■ privātpoliklīnika «Lāzers» dāvinās karti poliklīnikas pakalpojumiem 25 latu vērtībā; ■ SIA «Salang Preiļi» sagādās pārsteiguma balvu.

Līvānos darbosies krīzes telefons

Nelabvēlīgie sociālie apstākļi, bezdarbs un sabiedrības noslāpošanās process ir pamatā aizvien pieaugošajai sociālajai spriedzei valstī. Izveidojas situācija, kad cilvēks nespēj tikt galā ar savām problēmām, nav arī naudas, lai meklētu dārgu speciālistu palīdzību. Vēl jo vairāk, ja vaina ir nevis miesā, bet dvēselē. Grūti audzināmi pusaudži, dzērājs ģimenē, depresīvs vai smagi slim cilvēks — tās ir problēmas, ar kurām saskaroties, cilvēks apmulst, nezina, kā rīkoties, zūd dzīvesprieks, galarezultātā cieš arī fiziskā veselība. Lai mēģinātu risināt šāda veida problēmas, Valsts Ģimenes veselības un krīžu centra speciālisti sadarbībā ar Līvānu fondu «Baltā māja» uzsākuši 25 brīvprātīgo konsultantu apmācību.

Sarunā «Novadniekam» «Baltās mājas» vadītāja **Irina Kulitāne** uzsvēra, ka projekta pamatdoma bija veidot pēc iespējas plašāku konsultantu tīklu, lai tas nepaliktu tikai «Baltās mājas» ietvaros, bet aktīvi darbotos arī pagastos. Vēlēšanos iesaistīties apmācībā izteikuši skolotāji, mediķi, bērnu dārzu audzinātājas no Līvāniem, Jēkabpils, Jersikas, Rožupes, Turku un Dignājas pagasta. Iegūtās zināšanas viņi izmantos savā tiešajā darbā, saskaroties ar cilvēkiem. Savukārt «Baltajā mājā» darbosies krīzes telefons. Šim nolūkam 15 speciālistus sagatavos Latvijā labi pazīstamā krīzes centra «Skalbes» darbinieki. Iecerēts, ka krīzes telefons darbosies agrās rītā un vēlās vakara stundās, kad cilvēki visās izjūt vientulību, bet pa dienu «Baltajā mājā» strādās psihologs.

Apmācības programmā ietvertas visas tēmas, kas saistītas ar cilvēka personību, tās attīstību no bērnības līdz pat sirmam vecumam. Kā «Novadniekam» pastāstīja **Irina Kulitāne**, programmu veido divas daļas — teorētiskā un praktiskā, kuras laikā tiks analizētas konkrētas situācijas, ar kādām konsultantam nāksies sastapties savā darbā ar cilvēkiem. Apmācība ilgs līdz janvāra beigām, kad interesentiem tiks piedāvāts arī lekciju cikls ģimenes plānošanā. Šī projekta pamatdoma ir palīdzēt pēc iespējas plašākam sabiedrības lokam izprast sevi, savas un savu tuvinieku problēmas, lai, negaidot atbalstu no malas, cilvēks spētu palīdzēt pats sev. — Izprotot problēmas, zinot, kā tās risināt, pieaug arī pašapziņa, rodas pārliecība par sevi, savu dzīvi. Mūsu cilvēki nav pieraduši runāt par to, kas viņus nomāc, un nav jau arī kam pastāstīt, trūkst apmācītu speciālistu. Pēc savas pieredzes zinu, cik daudz ir depresijas nomāktu cilvēku, kam nav neviena, ar ko parunāt, tādēļ ļoti ceru, ka apmācība izdosies. Prieks ir arī par to, ka tik daudz klausītāju ir no pagastiem, — «Novadniekam» sacīja **I. Kulitāne**.

Apmācība ir bezmaksas, to finansē Baltijas — Amerikas partnerattiecību programma, Sorosa fonds — Latvija un ASV starptautiskās attīstības aģentūra. Ar brīvprātīgajiem darbiniekiem tiek slēgts līgums, kurš paredz, ka pēc apmācības kursa beigām viņi veiks brīvprātīgu darbu 300 stundu apjomā pusotra gada garumā. Apmācības beigās brīvprātīgie konsultanti saņems arī sertifikātu, kurš apliecinās iegūtās zināšanas.

G. Kraukle

Teic, kur brīnumzeme tā

● Par savu saimniecību stāsta Sandra Ozola. Viņas valstībā arī vēlā rudenī vēl bija pietiekami daudz spilgtu krāsu.

Aiz mežiem un pakalniem Rušonas pagastā noslēpusies Sandras Ozolas saimniecība. Tomēr to atrod gan skolēni, daiļdārzu cienītāji, gan arī ārzemnieki, lai paskatītos, kā necilā lauku nostūrī var mājot brīnums.

Sākums vispārējs: lopu turēšana, graudu audzēšana. Sandrai bez visa tā pie sirds bija daiļdārzniecība. Bulduros iemācījies kopt āra un siltumnīcu kultūras, nodarboties ar floristiku. Zināšanas papildinātas Lauksaimniecības universitātē, 1992. gadā kļūstot par mācītu agronomi dārzkopī. Saimniekot atgriezās vecsmātes dzimtas mājās. Ar tradicionālajām nozarēm nelielā saimniecībā neveicās. Meta miera, atstājot tik, cik nepieciešams iztikai.

Nolida mežu, kas bija pietuvojies mājai, vecā mitekļa pamatus paplašināja un uzcēla šķūni tehnikas uzglabāšanai, ierīkoja augļu koku skolu un izmēģinājumu laucīņus, saveda kārtībā jaunākos gados būvēto dzīvojamo māju, saimniecības ēkas. Nu šeit, Juzefpolē, ir puķu, dekoratīvu augu un pat dzērveņuogu paradīze. Nosaukums cēlies no tā, ka vietējam muižniekam bijis daudz bērnu un visiem iedevis pa zemes gabalam jeb «polei» (poļu valodā). Apkaimē tagad esot Šeraspole, Annatpole, Raipole un citas.

Sandra ir viesmīlīga saimniece, labprāt izrāda īpašumus, paskaidro un pastāsta. Pēc viņas domām mūsdienu zemniekam jāspecializējas vairākās nozarēs, lai izdzīvotu. Nav jāaizmirst par dabas košuma radīšanu ap sevi. Savu koku un puķu audzētavu viņa dēvē par universālu, kurā rodami īpatņi no bērza līdz eksotiskam dekoratīvam brīnumam.

Ekskursiju pa saimniecību iesāka ar viengadīgo ziedu stādījumiem, kuri tik vēlā rudenī sēklās un sīpolos gaida jaunu plaukšmes pavasari. Kāds kazenājam līdzīgs augs, tikai nesen selekcionāru izveidots un ar sarkanām iegarenām ogām esot taidieris. Var nostiprināt ar maikstītēm un tad vijas uz augšu. Dekoratīvs un praktisks. Parasti ievēdot no Holandes, bet šis jau vietējais — tepat izaudzis. Zaļoja šī gada zemeņu meristēmstādījumi (meristēmas — pilnīgi atveseļoti, no

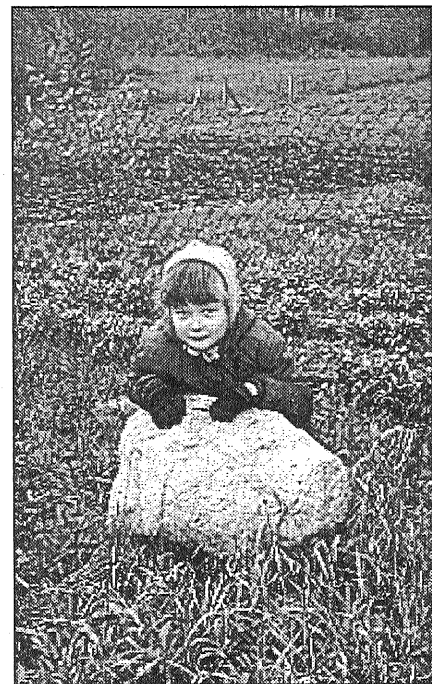
● Sandras Ozolas saimniecībā ieradusās praktikantes no Malnavas lauksaimniecības tehnikuma (Ludzas rajons) **Evita Barkāne (pa kreisi) un Rasma Mežale, abas no dārzkopju IV kursa.**

slimībām un kaitēkļiem sterili augi centimētra garumā). Sandra tos ar visām kolbiņām iegūst Salaspils Botāniskajā dārzā meristēmu laboratorijā un atved «spēlēties» savā dārzā. Vispirms izstāda mazos trauciņos, kad pierod un paaugas, kopīgās vagās. Viņa arī citiem iesaka pirkēt ne lētus un pāraugušus īpatņus, bet meristēmas. Tad augļu un ogu dārza veidotājs varēs būt drošs, ka veiksies.

Skuju kociņus Sandra Ozola stāda pavisam sīciņus, tos pieradina zem plēves un agrotikla, tad «palaiž» brīvā dabā.

Dzērvenes izmēģinājumam un rādīšanai apmeklētājiem aug piekalnītē pie mājas stūra izraktās pusmetru dziļās tranšējās speciāli ierīkotās vagās uz mīksti sūnu paklājiem. Arī plašākā laukā mākslīgi veidotā purviņā. Ogas ir divas reizes «dušīgākas» par savvaļas, bet ar citām īpašībām un garšu neatšķiras, nedaudz miltainākas. Šīs gan ievestas no Amerikas, ne no vietējiem purviem. Metru platā un pāris metrus garā strēmelē dodot pusotra spaiņa lielu ražu. Citiem viņa piedāvā viengadīgus un divgadīgus stādījumus. Ražot tie sāk pēc trim gadiem.

Toties mūsu vietējās eglītes esot grūti ieaudzēt ārpus ierastās vides un meža apstākļiem. Pirmais mēģinājums izgāzies. Mazajiem kociņiem vajadzīgs apēnojums, īpašs mikroklimats, kamēr iesakņojas. Kad iejutušās jaunajos apstākļos, var izstādīt pastāvīgajā vietā, bet arī tur vēl jāgaida divi gadi, kamēr

● Ko krustmāte stāsta ciemiņiem, gribas zināt mazajai māsasmeitai leviņai, un arī pievērst uzmanību tieši sev — kā zaķēns aizslēpjas aiz prāva akmens pie auglaugu žoga, uz kuriem dodas ciemiņi: vai tiešām neievēros?

sāk augt pa istam. Sandra parādīja kādu biezu kamolveidīgu eglīti, kura savos 15 gados vēl tikai rekordķirbja lielumā.

Ar puķēm esot tā: jāapgriež tikko atvērušies ziedi, tad tās dzen jaunus pūpurus un var krietni pagarināt ziedēšanas prieku. Kopā ar kokiem savā saimniecībā Sandra savākusi ap 500 dažādu nosaukumu augu. Tikai ābeļu vien viņas kolekcijā vairāk par pussimtu. Citā pagalma stūrī veidojas akmensdārzs un tur lieti iederas pundurveidīgā kalnu priede, apaļo formu tūjas, virši, raibie un ložņājošie kadiķi... Visu nemaz nav iespējams nosaukt, kas te aug, zied, dod sēklas un augļus. Viens augs stiepjas augumā pret sauli, otrs slēpjas ēnā un savus dzinumus pieplacina zemei. Viens izdala spēcīgu aromātu, otrs piesaista uzmanību ar skaistumu un dekoratīvītāti.

Aizraujas ar stādīšanu un izmēģinājumiem, priecājas par rezultātiem, ne reizi vien jau piedalījusies dažādos dārzkopju un interesentu semināros, aicinājusi pievērsties dārzu ierīkošanai un kopšanai, stāstījusi veciem un jauniem zemniekiem par to lielisko gandarījumu, ko ikvienam dod augļu dārzs un raibie ziedu paklāji viensētās, kas var atsvaidzināt kuru katru vecu būvi. Sandra Ozola daudz zina un daudz ko jau arī pati pārbaudījusi praksē. Piemēram, tas augļu koks vai ogu krūms, kas lieliski jūtas Pūres dārzos, var neieaugt Preiļu zemē. Jāiegādājas jaunāks stādāmais materiāls, tas labāk pieradīs apstākļiem.

Kad izrādīti puķu un augļu koku dārzi, dzērveņu stādījumi, saimniece parāda celmu rāvēju, ar kuru mežam atkarota auglīga zeme, grants karjeru, kura bagātības tiek izmantotas viņas dārzniecības darba ikdienā. Nopirkts pārnēsājams sūknis. Bet pats galvenais ieguvums esot pērnvasar iegādātais minitraktors ar septiņu veidu aprikojumu un četriem velkošiem riteņiem. Ar to viņa arot un gatavojot augsni, transportējot ražu uz noliktavām. Traktoriņa ātrums — 16 kilometri stundā, varot aizbraukt arī uz pilsētu.

A. Rancāns

Lasītāji, kuri būs abonējuši laikrakstu pa mēnešiem, un arī gada abonenti katru mēnesi loterijā varēs laimēt

■ IU «Arka» dāvanu karti; ■ IU «Pārsla» dāvanu karti; ■ salona «Fotolux» un veikala «Spiro» dāvanu karti;

■ a/s «Līvānu stikls» balvu; ■ «Unibankas» Preiļu filiāles balvu; ■ ziedu salona «Astra» dāvanu karti;

■ salonveikala «Feja» dāvanu karti; ■ SIA «Salanga» dāvanu karti, ■ reizi ceturksnī IU «Dārznieks» dāvanu karti.

Par darbu paldies

Mūžs kopā ar kino

Pēc 33 nostrādātiem gadiem no saviem bijušajiem darba biedriem atvadījās Preiļu kinoteātra «Ezerzeme» kasiere kontroliere Staņislava Laižāne.

Viņas kopējais darba stāžs sasniedzis 36 gadus, bet tikai pirmie trīs darba gadi agrā jaunībā saistīti ar citām profesijām. Vissprieš Staņislava strādāja par kimomehāniķi, un viņu atceras to gadu kinokatītāji dažādās rajona vietās: Bindaros, Kapīnos un citur. Kad 1977. gadā durvis vēra «Ezerzeme», Staņislavas Laižānes darba gaitas sākās jaunajā kinoteātrī. Kinomīļu paaudzes atceras sirsnīgo, laipno biļešu pārdevēju un kontrolieri. Darba biedriem viņa palikusi atmiņā ar precizitāti, uzmanību, jo jāstrādā bija ne vien ar cilvēkiem, bet arī ar naudu.

Aizvadot pensijā, kinoteātra «Ezerzeme» direktors Jānis Zarāns pateicās Staņislavai Laižānei, Stasjai, kā viņu vienkārši sauca darbābiedri, par čakli un apzinīgi paveikto darbu, par labestību. Starp citu, arī tas, ka daudzajās štatu samazināšanās reizēs, kad no kinodirekcijas 18 darbinieku skaita palika tikai četri, un Staņislava joprojām bija palicēju vidū, daudznozīmīgi raksturo šīs sievietes attieksmi pret darbu.

Turpmāk Staņislavai kā bijušajai darbiniecei kinoteātra durvis uz visiem kino seansiem brīvi atvērtas bez ieejas biļetēm. Tā ir tāda jauka kinoteātra «Ezerzeme» attieksme pret bijušajiem darbiniekiem. Parasti gan pašiem kinoteātra ļaudīm esot lielāka vēlēšanās paskatīties televīzijas raidījumus, jo filmas uz lielā ekrāna redzētas līdz apnikumam. Tagad Staņislava Laižāne vairāk varēs pievērsties savai iemīļotajai nodarbei — dārkopībai. Viņa vienmēr atlicināja laiku jaunu šķirņu izmēģināšanai, dāvināja dēstus draugiem, iegādājās jaunus, priecājās par neparastu ražu.

Skolā — 42 gadi

Silti apsveikuma vārdi, ziedi, bagātīga, liela torte un cits cienasts tā sākās viena no mācību dienām pagājušajā nedēļā Dravnieku pamatskolā. Kolēģi sveica skolotāju Evģeniju Broku 65. dzimšanas dienā.

Pedagoģe izglītības darbam atdevusi 42 mūža gadus, un visi no tiem aizvadīti Dravnieku pamatskolā. 18 gadus Evģenija Broka strādājusi par direktora vietnieci, bet vispār viņa ir algebras un ģeometrijas skolotāja. Pašlaik viņai ir arī trešā audzināmā klase. Matemātika skolēnu lielākajai daļai nebūt nav pats mīļākais

priekšmets, tomēr skolotāja vienmēr spējusi labi kontaktēties ar bērniem, mācējusi sarežģītās formulas un vienādojumus saprotami izskaidrot, tāpēc skolēnu vidū iemantojusi cieņu. Vairāki viņas audzēkņi pēc tam izvēlējušies matemātikas skolotāju profesiju. Par skolotāju kļuvusi arī pašas meitas Ilze.

Vairākām Stabulnieku pagastā dzīvojošām paaudzēm iemācīta matemātika, dzīvē palaisti absolventi, izaudzināti savi bērni un piedēstīti trīs augļu dārzi, tā jubilejas dienā par savu kolēģi teica citi Dravnieku pamatskolas skolotāji. Arī uz svētku galda tumšsarkanus sānus spīdināja āboli no Evģenijas Brokas izaudzētajām ābelēm.

Pavada pensijā

Preiļu pagastā ir tradīcija reizi gadā svinīgos apstākļos par darbu pateikt paldies visiem, kam pienācis pensijas vecums.

Arī 13. novembrī Liču kultūras namā ar saviem bērniem, mazbērniem un citiem tuviniekiem ieradās tie pagasta iedzīvotāji, kas beidzot sagaidījuši pensijas vecumu. Par šiem cilvēkiem tā arī jāsaka, — laimīgi sagaidījuši. Jo viņu dzīve tā iegroziņās, ka Latvijas neatkarības atjaunošana un tai sekojošā lauksaimniecības reforma kardināli izmainīja jau pusmūžā esošo cilvēku iespējas. Pirmspensijas vecumā bija grūti uzsākt kaut ko no jauna, un tā bijušie kolhoza laukstrādnieki, mehanizatori lielākoties palika bez algota darba. Iztiku sev sarūpēja, kopjot lielāku vai mazāku saimniecību. Pensijas vecuma gadi beidzot sagaidīti, un tie garantē kaut nelielu, tomēr regulāri saņemamu naudu.

Jauno pensionāru piepulcināšana pagastā esošajiem pensionāriem notika sirsnīgi un emocionāli. Katrs aizdedzināja svečiti pie tās, ko bija iededzinājusi pagasta padomes priekšsēdētāja Zinaīda Vilcāne. Pagasta padome bija parūpējusi par dāvanām, bet vietējie pašdarbnieki: bērnu deju kolektīvs, bērnu popgrupa, folkloras ansamblis — par priekšnesumiem.

Jāzeps Ančevs, Antonīna Ivanova, bijušie brigādes laukstrādnieki, Fjodors Nikiforovs, traktorists, Vitālijs Ušackis, šoferis, Grigorijs Lavrenovs, kādreizējais Lauktechnikas darbinieks, Pēteris Kokorietis, bijušais kolhoza šoferis un citi «jaunie» pensionāri — Staņislavs Drelis, Augusts Kivlenieks, Anastasija Mazajeva, Leonards Slics, Pāvels Timofejevs, Zenons Klušs, Jūris Dovičins saņēma ziedus, siltus vārdus.

Par svētku noskaņu rūpējās arī «Dāmu pops» no Jēkabpils.

L. Rancāne

Sieviešu kluba aktivistes realizē jaunu ideju

«Novadnieks» jau vairākkārt rakstījis par Preiļu Sieviešu kluba aktivitātēm, kas izpaudušās dažādu pasākumu un labdarības akciju organizēšanā. Par kārtējo grandiozo ideju, kuras realizēšanai klāt ķērušās kluba aktivistes, aicinot savā pulkā dažādu vecumu kundzes un jaunkundzes no visiem rajona pagastiem, stāsta viena no Preiļu Sieviešu kluba dibinātājām, ārste Aina Kravale.

— Mūsu ideja nav izdomāta. Tā nāk no Bonnas Vācijā, kur pie valdības izveidota speciāla sieviešu, jauniešu un senioru ministrija. Ministrijas darbu vada Vācijas sieviešu kustības aktiviste Nivoneres kundze. Pirms kāda laika privātās sarunās mēs daudz runājām par sieviešu problēmām Austrumeiropā un konkrēti Latvijā. Nivoneres kundze dalījās pieredzē par to, kā viņi ir tikuši galā ar Austrumvācijas problēmām, kad abas Vācijas tika apvienotas. Un tas taču nebija nemaz tik sen.

Izrādās, ka ļoti daudzdas problēmas mums ir līdzīgas. Austrumvācijā arī bija augsts bezdarbs, tehnoloģiju līmenis krietni zemāks nekā valsts rietumu daļā. Bija jūtama bezcerība, depresija, īpaši viriešu vidū. Jau minētā ministrija, balstoties uz sievietēm aktivistēm, nolēma, ka vajag pamēģināt kaut ko darīt, sākot no apakšas. Līdz tam visas pārmaiņas bija plānotas augšā un no augšas arī virzītas, bet atdeves nebija.

Tā tika uzsākts nestandarta projekts «Jauni ceļi darba vietu radīšanai». Katrā pašvaldībā tika izveidota četru sieviešu komanda (tās bija speciāli sagatavotas un izglītotas sievietes), kuras uzdevums bija aptaujāt visus pašvaldības iedzīvotājus. Viņiem tika jautāts, ja tev būtu nauda, ko tu darītu, lai tiktu uz kājām, lai spētu nopelnīt sev un ģimenei naudu, lai radītu jaunus darba vietas, lai tavi bērni ieaugtu un vēlētos dzīvot un strādāt tieši tur, kur dzimuši.

Pirmajām idejām neviens lāgā neticēja, sak, tā jau nemēdz būt, ka tev kāds dod naudu un tā pēkšņi viss notiek. Tas izklausījās pēc pasakas. Reizēm attieksme bijusi pat izteikti negatīva, sak, ko jūs te valkājaties, atradušās pasaules lāpītājas... Bet idejas tomēr tika apkopotas un iesniegtas izskatīšanai Eiropas Savienības konsultantiem, kuri apmēram 70 procentus no tām atzina par pietiekami reālām. Pašvaldību aktivistu komandas turpināja plānot, rēķināt, vārdu sakot, idejas pārvērst nopietnos projektos.

Sākumā tika izvēlēti divi nabadzīgākie Austrumvācijas rajoni pie Čehijas robežas, kuriem ES deva naudu ideju īstenošanai (trīs ceturtdaļas naudas deva ES, bet pārējo summu bija jāiegulda idejas autoriem). Rezultāts bija tāds, ka četru gadu laikā šajos rajonos tika radīti divi tūkstoši jaunu darba vietu. Tagad projektā iekļauti jau visi Austrumvācijas rajoni, jo projekts sevi pierādījis.

Tagad vācieši ir ieinteresēti līdzīgā veidā atbalstīt kādu no bijušajām sociālistiskā bloka valstīm. Sākumā, pro-

tams, tas būs viens rajons, kas kļūs par eksperimenta modeli. Preiļu rajons pašlaik ir vienīgais visā Austrumeiropā, kas piekrita šim eksperimentam. Tātad, ES dos naudu un skatīsies, ko mēs ar to naudu varam panākt.

Mūsu uzdevums ir rīkoties tā, kā to darīja Vācijā — runāt ar cilvēkiem un tikt skaidrībā, ko gribam, kā gribam, kad spēsim visu atpelnīt. Pašlaik projekts jau sācis darboties. Rajona padomes sēdes laikā par visu tika informēti pašvaldību vadītāji, kuri vienbalsīgi piekrita eksperimentam. Ir aktīvi jāsāk strādāt, jo decembrī no Vācijas pie mums ieradīsies konsultanti. Līdz tam laikam ir jāpierāda, ka esam patiešām ieinteresēti un šo to jau paveikuši.

Stimulējošākais ir, lūk, kas. Ja līdz nākamā gada martam rajonā tiks veikta iedzīvotāju aptauja, ja spēsīm apkopot visas idejas, Vācijas un ES kopējā budžetā 2001. gadam priekš mums jau būs ielānota nauda. Esmu pārliecināta, ka mūsu cilvēkos ideju un sapņu ir krietni vairāk nekā salīdzinoši pārtikušajā Vācijā, tāpēc tagad tikai jāļauj vaļā fantāzijai. Idejas var izvirzīt ne tikai atsevišķi cilvēki, bet arī pagastu padomes, piemēram, par sporta zāles vai stadiona celtniecību ciematā.

Varat būt droši, ka viss manis stāstītais ir pavisam nopietni. Par to kopā ar rajona padomes priekšsēdētāju Arvīdu Soldānu un Rušonas pagasta aktivistēm pārliecinājamies Vācijā, kad kolēģi rādīja savas realizētās idejas. Runājām ar tiem cilvēkiem, kuri paši īstenoja savus projektus. Viņi bija sajūsmā — mēs beidzot esam aptvēruši, ko spējam izdarīt, ja saņemamies. Iespējams, ka viņi nav pārāk bagāti kļuvuši, bet ir turīgi un droši par savu nākotni.

Mani spēcīgi iespaidoja vairāku zemnieku kopīgs projekts. Pamestas lielsaimniecības fermas vietā viņi ierīkoja piena un gaļas pārstrādes cehus. Tuvējo saimniecību zemnieki tur nodod savu produkciju, kas tūlīt pat tiek pārstrādāta. Jau pēc pāris stundām gatavie izstrādājumi tiek turpat pārdoti veikaliņā. Katram klāt papīrītis «Izgatavots pulksten...». Tas bija iespaidīgi, jo veikalā veidojās pat neliela rinda pircēju, kas Vācijai nu nepavisam nav raksturīga iezīme.

Cetras sievietes, kuras katrā pašvaldībā veidos iniciatīvas grupas, pagaidām strādās pēc brīvprātības principa. Vēlāk, ja ES mūs atbalstīs, viņas būs algoti darbinieki, kas virzīs projektus uz priekšu. Esmu pārliecināta, ka mēs varam iecerēto panākt.

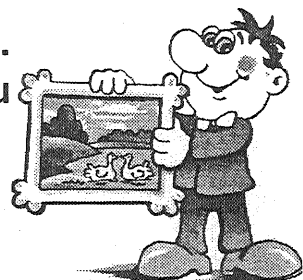
L. Kirillova

ABONENTU IEVĒRĪBAI!

Redakcija atgādina, ka pirmā izloze abonentiem, kas būs parakstījušies uz visu 2000. gadu, notiks 21. decembrī. Tiks izlozētas 100 ieejas kartes uz «Preses balli». Izdariet savu izvēli līdz 18. decembrim!

Redakcijas rīkoto pasāku atbalstītāji un sponsori

- z/s «Raipole»; ■ SIA «Līvānu mājas un logi»; ■ VAS «Latgales ceļi»; ■ a/s «Preiļu siers»; ■ SIA «Erato-V»;
- Preiļu arodividusskola; ■ Hipotēku un zemes bankas Preiļu filiāle; ■ Preiļu rajona padome; ■ Preiļu pilsētas dome;
- Līvānu pilsētas dome; ■ Preiļu pagasta padome; ■ mākslinieki Silvija Berezovska un Kazimīrs Anspaks.

CSDD informācija

Ziema nāk arī ar ziemas riepiem

Ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka laika posmā no 1. decembra līdz 1. martam visiem automobiļiem un autobusiem, kuru pilna masa nepārsniedz 3,5 tonnas un kuri pēdējās ceļu satiksmē, jābūt aprīkoti ar riepiem, kas paredzētas braukšanai ziemas apstākļos. Ziemas riepas var būt gan ar radzēm, gan bez tām. Lai veikālā nerastos lieki pārpratumi ar riepu tirgotājiem, isumā paskaidrošu, kas jāzina, pirms dodaties iegādāties savam mīlulim jaunus «ziemas apavus».

Riepu, kas paredzētas braukšanai ziemas apstākļos, marķējumā jābūt ietvertam apzīmējumam M + S (vai M.S., M & S, kas angļu valodā nozīmē «dubļi plus sniegs»), tās var būt riepas ar vai bez radzēm. Speciālās ziemas riepas var būt ar dažādiem protektoru veidiem: ledus riepas, sniega riepas, parastās jeb universālās ziemas riepas. Tomēr jebkurā gadījumā riepas marķējumā jābūt ietvertam apzīmējumam M + S.

Ņemot vērā to, ka daļa vieglo automobiļu īpašnieku izmanto riepas, kas ražotas atbilstoši Krievijas standarta GOST 4754-80 prasībām, ziemas apstākļos Latvijā atļauts lietot arī riepas, kuras marķētas atbilstoši iepriekšminētajam standartam prasībām un kuru marķējums ietver apzīmējumu M-S vai M/S, vai arī uz riepas jābūt norādei, ka tā ir ziemas vai vissezonas riepa.

Aprīkojot riepas ar radzēm, jāņem vērā, ka:

▶ atļauts lietot tikai speciāli transportlīdzekļu riepiem paredzētas rūpnieciski izgatavotas radzes, kurām ir viena gal-

viņa un kura nedrīkst būt cilindriska, asa vai cauruļtipa;

▶ radzes nedrīkst izvietot riepas protektora centrālajā trešdaļā;

▶ ar radzēm nav atļauts aprīkot vasaras riepas.

Uzstādot riepas ar radzēm, jāievēro sekojoši nosacījumi:

▶ automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām ieskaitot, kā arī piekabēm ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām ieskaitot, aizliegts vienlaicīgi uzstādīt radzotas riepas un riepas bez radzēm;

▶ ja transportlīdzekļa priekšējās riepas aprīkotas ar radzēm, bet pakalējā ass ir ar dubultriteņiem, tad katrā pusē viena no dubultriteņu riepiem var būt bez radzēm, tikai tām jābūt izvietotām simetriski transportlīdzekļa garenasij;

▶ radžu skaits riepiņās nedrīkst atšķirties vairāk kā par 25 procentiem starp riepu ar vislielāko radžu skaitu un riepu ar vismazāko radžu skaitu;

▶ piekabī ar pilnu masu, kas lielāka par 0,75 tonnām un mazāka par 3,5 tonnām, jābūt aprīkotas ar radzotām riepiem, ja to velkošajam transportlīdzeklim ir radzotas riepas.

Aprīkojot riepas ar radzēm, jāievēro vairāki nosacījumi attiecībā uz radžu skaitu un to tehniskajiem parametriem. Uzmanība jāpievērš radzes maksimālajam izvirzījumam no riepas un maksimālajam radžu skaitam vienai rīpai. Katram transportlīdzekļu tipam šie rādītāji ir atšķirīgi.

Par to, kas labāks — ziemas riepa vai riepa ar radzēm, Latvijas autobau-

cēji un speciālisti tuvākajā nākotnē droši vien turpinās strīdēties. Tādēļ šoreiz par ko citu. Daudzi Latvijas iedzīvotāji ne tikai vasarā, bet arī ziemā dodas uz kaimiņvalstīm. Sprotama ir viņu interese par to, kādas ir šo valstu prasības par riepu lietošanu ziemas apstākļos.

Igaunijā ziemas riepu lietošanu nosaka transporta un sakaru ministra pavēle, kas izdota 1997. gada 8. aprīlī. Tajā teikts, ka laika posmā no 1. decembra līdz 1. martam visiem vieglajiem transportlīdzekļiem, kravas transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām un piekabēm ar pilnu masu no 0,75 tonnām līdz 3,5 tonnām obligāti jāizmanto ziemas riepas (M + S) vai ziemas riepas ar radzēm. Turklāt riepiem protektora augstums nedrīkst būt mazāks par 3 mm. Laikā no 1. maija līdz 15. oktobrim riepas ar radzēm lietot aizliegts. Laika periods no 15. oktobra līdz 1. decembrim un no 1. marta līdz 1. maijam noteikts kā pārējās posms. Šis laiks paredzēts riepu maiņai, jo visiem vienā dienā to izdarīt nav iespējams.

Lietuvā ziemas riepas ar radzēm aizliegts lietot laikā no 1. aprīļa līdz 1. novembrim. Pārējā laikā autovadītājiem nekādi ierobežojumi ziemas riepiem vai riepiem ar radzēm nav noteikti. Tomēr jau tagad Lietuvā tiek apsvērta iespēja aizliegt lietot riepas ar radzēm, jo tās bojā ceļa segumu. Šis izmaiņas, ja tās tiks pieņemtas, stāsies spēkā ne ātrāk kā pēc diviem vai trijiem gadiem.

A.Strods, CSDD rajona nodaļas priekšnieks

Krūmi smacē ceļus

Rajonā grūti atrast ceļu, pa kuru braucot, varētu priecāties par lauku ainavu — visi grāvji aizauguši kārklēm, vietumis bērzi un alkšņi jau krietnu koku lielumā. Mūsu mazās satiksmes artērijas pagastos, kuru lielais vairums pamatīgi likumotas, kļūst bīstamas — nekad nevar zināt, kas un ar kādu ātrumu iznirs no likuma pretī. Turklāt šāds ceļu apēnojums neļauj tiem laikā izžūt, strauji veidojas bedres un grambas. Remonti un jaunu ceļu būve, kā zināms, maksā dārgi.

Patīkami vērot, ka liela daļa ceļa malu

apauguma bīstamās vietās novākta posmā no Gailiņiem līdz Feimaņiem. Darbus veikusi akciju sabiedrība «Latgales ceļi» filiāle «Preiļu ceļi». Šogad tās kontā līdzīgs darbs gar Līvānu — Preiļu ceļu posmā no Moskvinas līdz Rožupei, kā arī pirmās šķērses ceļa Madona — Preiļi — Krāslava posmā no Aglonas līdz rajona robežai. Bet par mazo ceļu atenošanu, kā saka, nevienam galva nesāp. Lai gan...

Saunas pagastā ceļu starp Aizupiešiem un Punduriem izmanto vairākas zemnieku saimniecības, bet neviena

nebija atskārtusi, ka, lai paglābtu no galīgas nolietošanas, ceļš arī jākopj. Grants vešana un bedru aizbēršana neko nedod, ja ceļš ieaudzis krūmos un pat tik karstā vasarā, kāda bija aizvadītā, nedabūja lāgā izžūt. Zemnieks Antons Brics prata pārliecināt kaimiņus, ka vajag novākt krūmus. Iegūts divējs labums — sagādāta malka un nebūs tik daudz līdzekļu jāizšķiež ceļa un tehnikas remontiem. Vai šim paraugam nevarētu sekot citos pagastos?

A.Rancāns

Sports

Latvijas Tekvon — do Federācija ceļā uz jauno ēru

Vēl pāris nedēļas mūs šķir no laika, kad mēs ieiesim 2000. gadā, un nav mazsvarīgi, kādi mēs būsim. Ir skaidri redzams, ka dzīvī turpmāk mūs sagaida grūtības, kuru pārvarēšana prasīs daudz garīgu un fizisku spēku. Ar šādu uzrunu pie Latvijas Tekvon — do Federācijas sestā čempionāta dalībniekiem vērsās LTF prezidents Vjačeslavs Semenkovs.

Čempionāts notika 30. oktobrī Rīgā ASK sporta zālē un pulcināja visus sešus tekvon — do klubus: «LTCS» — no Rīgas, «LTCS» — no Līvānu un Jēkabpils filiālēm, «Hvaran», «Eldo», «Džungmun» no Rīgas, «TKD» — Jēkabpils, «Melnā josta» — Daugavpils sportistus. Sacensības risinājās četrās disciplīnās individuāli, pāru cīņā «Masogi», kustību kompleksos «Tul», spēka testā (dēļu 30 x 30 laušanā ar dūri), spektehnikā (dēļu laušanā ar kāju lecienā). Veiksmīgākie šajā čempionātā bija sporta kluba «LTCS» (Rīga) trenera Vjačeslava Semenkova audzēkņi. No Līvāniem sacensībās pēda-

lijās Dāvis Čeris, Romāns Smimovs, Māris Kļavinskis, Aleksandrs Jefremovs, Kaspars Sondors, kurš ieguva ceturto vietu «Masogi» cīņā svara kategorijā līdz 71 kilogramam. Romānam Smimovam ceturta vieta kustību kompleksos «Tul» starp zilo un sarkano jostu īpašniekiem, otrā vieta «Masogi» sacensībās svara kategorijā līdz 54 kilogramiem.

Jānis Grāveris ieguva pirmās vietas kustību kompleksā «Tul» starp melnajām jostām, pāru cīņā «Masogi», spēka testā svara kategorijā virs 80 kilogramiem.

Nākošās sacensības «Rīgas kauss '99» notiks 27. novembrī, un tajās piedalīsies arī līvānieši.

Pateicamies par finansiālu atbalstu Līvānu pilsētas domei, darba aizsardzības un profesionālās izglītības mācību centra «Eva-93» vadītājam Antonam Meikalīšam, SIA «Bork» īpašniekam Genādijam Borkrēčickim. Sirsnīgs paldies Valērijam Jefremovam, kurš jau vairākus gadus sadarbojas ar sporta kluba «LTCS» Līvānu filiāli.

Jānis Grāveris, sporta kluba «LTCS» Līvānu filiāles treneris

Preiļu džudo cīnītājam medaļa Latvijas čempionātā

Pirmo reizi cikstonim no Preiļiem izdevies iegūt trešo vietu un bronzas medaļu tik augsta ranga sacensībās, kāds ir Latvijas atklātais džudo čempionāts jauniešiem. Šo uzvaru ieguva Jānis Lemešs. Šāds rezultāts ir vienīgais arī Latgalē. Čempionātā, kurš notika Ventspils olimpiskajā halē, piedalījās 1984. gadā dzimušie un jaunāki zēni. Jānis Lemešs pēc ierindošanās pirmajā spēcīgāko džudo cīnītāju trijniekā ir ieskaitīts Latvijas džudo izlasē.

Neilgi pirms Latvijas čempionāta cīnītāji no Preiļiem piedalījās starptautiskajā turnīrā Lietuvas pilsētā Alitus. Šeit spēkiem mērojās septiņu valstu cikstoni. Preiļiete Signija Kivleniece ieguva trešo vietu un bronzas medaļu.

Decembrī notiks džudo atklātais meistar-sacikstes Preiļos. Bez tam preiļieši piedalīsies arī Liepājas turnīrā, kas būs veltīts trenera S.Bogdanoviča piemiņai.

L.Rancāne

POLICIJAS ZINĀS (8. — 14. novembris)

■ 8. novembrī Silajāņu pagasta Latotujē Vladislavs Š. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 8. novembrī tika sastādīti administratīvie protokoli par to, ka Līvānu iedzīvotāji Lidijs J., Helēna V., Irīna K., Timofejs G., Irīna M. un Lilita K. nepilda savu bērnu audzināšanas pienākumus.

■ 9. novembrī Preiļos, Aglonas ielā 18 Ludmila Š. izdarīja huligāniskas darbības. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 9. novembrī Preiļos, Pils ielā 14 sadega SIA «Robinsons» piederošais celtniecības vagoniņš. Vitālijam B. un Aleksandram T. sastādīti administratīvie protokoli un nosūtīti izskatīšanai ugunsdzēsības un glābšanas dienestam.

■ 9. novembrī Stabulnieku pagasta Patmalniekos Juris Z. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 9. novembrī Preiļos Andrejs I. nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 10. novembrī Sandis B. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības kafējnīcā «2 + 2», kas atrodas Preiļos. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 11. novembrī Preiļos, Celtnieku ielā 1 Juris Ž. nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 12. novembrī Preiļu pagasta Blūzmos Jānis C. bez ciršanas apliecinājuma mežā nozāģēja 15 kokus. Sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai uz mežniecību.

■ 12. novembrī saņemta informācija par to, ka Preiļos, Kalnu ielā Andis Š. bieži traucē kaimiņu naktsmieru. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 12. novembrī Rušonas pagasta Firsovā Ivans L. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 12. novembrī saņemta informācija par to, ka Līvānos, Lāčplēša ielā Irīna Č. nepilda sava nepilngadīgā dēla audzināšanas pienākumus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 12. novembrī Preiļos, Daugavpils ielā 74 Oļegs F. mājās sarīkoja skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 13. novembrī ceļa Arendole — Upmala 8. kilometrā automašīnas Volvo 760 vadītājs Oskars D. netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Cietušo nav, bojāta automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 13. novembrī Aglonas pagasta Livdanišķos Staņislavs L. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 13. novembrī Silajāņu pagasta Bikovā Valērijs M. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 14. novembrī Saunas pagasta Lāceniekos Voldemārs P. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 14. novembrī Preiļos pilsētas centrālajā krustojumā automašīna Mazda 323, kuru vadīja Ivars S., iebrauca stāvošā automašīnā Audi Coupe. Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 14. novembrī Līvānos, Saules ielas 26. nama pagalmā automašīnas Opel Kadett vadītājs Nikolajs P. netika galā ar transportlīdzekļa vadību, iebrauca stāvošā automašīnā M-412 un aizbrauca no notikuma vietas. Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 14. novembrī Līvānos, Rīgas ielā 101 notika sadursme starp automašīnu VW Transporter (vadītājs Ivars G.) un automašīnu BMW 318 (vadītājs Ivars Z.). Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Pirmdiena, 22. novembris	LATVIJAS TV I	19.00 Novadu ziņas.	16.30 Latvijas mūzikas stunda.	13.15 Multfilma.	8.00 Vēstis.
	6.45 Rīts.	19.15 LTS ziņas.	16.55 LNT ziņas.	13.30 Kopā!	8.20 Homeopātija un veselība.
	8.30 Saulrieta liedags. 41. sērija.	19.45 Juniors TV.	17.00 Milēdija. 21., 22. sērija.	14.00 Ziņas.	8.30 Sporta arēna.
	9.15 «Dzīvīte» piedāvā...	20.15 Vakara pasaciņa.	18.30 Mājas, kur atgriezties.	14.20 Multfilma.	9.00 Homeopātija un veselība.
	9.45 Province.	20.30 Panorāma.	92. sērija.	14.30 Kas un kā?	9.10 Čigāniete. Seriāls.
	16.15 Saulrieta liedags. 10. sērija.	21.00 Ciemos pie Tofika.	18.55 LNT ziņas.	14.50 Zvaigžņu stunda.	10.00 Mūsu noslēpumu vasara.
	17.00 «Dzīvīte» piedāvā...	21.15 Sarunas par kulināriju.	19.00 Dzīve Notslendingā.	15.15 Lidz 16 un...	11.00 Spogulis.
	17.30 Kā mēs augam.	21.45 Lielā pielaiķošana.	246. sērija.	15.45 Maigā inde. Seriāls.	11.50 Homeopātija un veselība.
	17.45 Pie Oto.	22.15 Ziņas.	19.55 Ražots Latvijā. Latvijas dienas RIMI veikalos.	17.00 Ziņas.	12.00 Vēstis.
	18.00 Ziņas.	22.30 Basketbola apskats.	20.00 LNT ziņas.	17.25 Ātrā palīdzība. Seriāls.	12.25 Sieviešu pilsēta.
	18.10 Skolas soma.	23.00 Māja. Dzīvoklis.	21.00 Renegāts. 54. sērija.	17.55 Mēs un laiks.	13.10 Antonella. Seriāls.
	18.40 No pusvārda.	LNT	21.50 Laika mašīna. 44. sērija.	18.40 Budulāja atgriešanās.	14.10 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
	19.10 Krustpunkti.	6.30 Ticīgo uzvaras balss.	22.45 LNT ziņas.	M. f. 1. sērija.	15.00 Veikals.
	19.40 Hameleonu rotaļas.	7.00 LNT brokastis.	22.55 Uz rietumiem no Redrokas.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	15.30 Multfilmas.
	20.25 XX gadsimta zīmes.	9.15 Milēdija. 19., 20. sērija.	0.40 TV veikals.	20.00 Laiks.	16.00 Vēstis.
	20.30 Panorāma.	10.45 Mājas, kur atgriezties.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	21.00 Vēlēšanas '99.	16.25 Tornis.
	21.11 Mūsu cilvēks.	91. sērija.	5.00 Labrit!	21.10 Slepšanās lietas. 84., 85. sēr.	16.55 Komisārs Reksis. Seriāls.
	21.25 «Unibankas» lietišķās ziņas.	11.10 Mājas akadēmija.	7.40 Vēlēšanas '99.	23.00 Skatiens.	18.00 Vēstis.
	21.30 Margarita Volāna. 10. sērija.	11.40 Ražots Latvijā. Garšīgi un veselīgi.	8.00 Ziņas.	23.40 Ziņas.	18.35 Apaļais galds.
	22.30 Mebiusa ceļš.	11.45 TV veikals.	8.15 Maigā inde. Seriāls.	23.55 Maiks Hammers. Seriāls.	19.00 Tauta vēlas zināt.
	23.00 Ziņas.	12.00 Dzungļi naktī. Dok. f.	9.20 Brīnumu lauks.	KRIEVIJAS TV	19.20 Klubs «Baltais papagailis».
	23.10 Kā jums pakalpot? 45. sērija.	13.00 Savanna. 25. sērija.	10.20 Zelta Rozes ala. Seriāls.	5.30 Labrit!	20.00 Vēstis.
	LATVIJAS TV II	14.00 Odiseja. 7., 8. sērija.	10.45 Multfilma.	6.00 Vēstis.	20.50 Pazudušais. M. f.
	17.40 Kristīgā programma.	14.45 Egila Zariņa mikslis.	11.00 Ziņas.	6.25 Labrit!	22.40 Dežurnodaļa.
	18.10 Kvalitāte.	15.15 Zvaigžņu stunda.	11.15 Vēlēšanas '99.	7.00 Vēstis.	23.00 Sports + TV.
	18.40 Ikdiena.	16.00 Multfilma.	11.50 Jēl, mirkli, nebeidzies! M. f.	7.20 Dežurnodaļa.	24.00 Vēstis.
				7.35 Labrit!	0.20 Veikals.

Otrdiena, 23. novembris	LATVIJAS TV I	19.00 Novadu ziņas.	16.30 Latvijas mūzikas stunda.	14.00 Ziņas.	9.00 Homeopātija un veselība.
	6.45 Rīts.	19.15 LTS ziņas.	16.55 LNT ziņas.	14.20 Multfilma.	9.10 Čigāniete. Seriāls.
	8.30 Saulrieta liedags. 42. sērija.	19.45 Oranžā vanna.	17.00 Milēdija. 23., 24. sērija.	14.30 Viss ir iespējams.	10.00 Mūsu noslēpumu vasara.
	9.15 «Dzīvīte» piedāvā...	20.15 Vakara pasaciņa.	18.30 Mājas, kur atgriezties.	14.50 Kalna karalis.	Seriāls.
	9.45 Krustpunkti.	20.30 Panorāma.	93. sērija.	15.15 Lidz 16 un...	11.00 Dialogi par dzīvniekiem.
	16.15 Saulrieta liedags. 11. sērija.	21.00 Ciemos pie Tofika.	18.55 LNT ziņas.	15.45 Maigā inde. Seriāls.	11.50 Homeopātija un veselība.
	17.00 «Dzīvīte» piedāvā...	21.15 Palīgā! 3. līmenis. 6. daļa.	19.00 Dzīve Notslendingā.	17.00 Ziņas.	12.00 Vēstis.
	17.30 Skaties un mācies!	21.45 Personīgi zināms.	19.55 Ražots Latvijā.	17.25 Šeit un tagad.	12.25 Sieviešu pilsēta.
	17.45 Alfona māja.	22.15 Ziņas.	20.00 LNT ziņas.	17.55 Meklēju tevi!	13.10 Antonella. Seriāls.
	18.00 Ziņas.	22.30 Autosporta programma nr. 1.	21.00 Lakija. M. f. 2. sērija.	18.40 Budulāja atgriešanās.	14.10 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
	18.10 Teātris un dzīve.	23.00 Spārni.	22.45 LNT ziņas.	2. sērija.	15.00 Veikals.
	18.40 Labākie draugi.	23.25 Hallo, garāža!	22.55 Draugu vidū. M. f.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	15.30 Multfilmas.
	19.10 Skats no malas.	LNT	0.25 TV veikals.	20.00 Laiks.	16.00 Vēstis.
	19.40 Hameleonu rotaļas.	6.30 Ticīgo uzvaras balss.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	21.00 Vēlēšanas '99.	16.25 Tornis.
	20.25 XX gadsimta zīmes.	7.00 LNT brokastis.	5.00 Labrit!	21.10 Meitene bez adreses. M. f.	16.55 Komisārs Reksis. Seriāls.
	20.30 Panorāma.	9.15 Milēdija. 21., 22. sērija.	6.40 Vēlēšanas '99.	23.00 Atceros... Milu...	18.00 Vēstis.
	21.11 Mūsu cilvēks.	10.45 Mājas, kur atgriezties.	8.00 Ziņas.	23.30 Ziņas.	18.35 Apaļais galds.
	21.25 «Unibankas» lietišķās ziņas.	92. sērija.	8.15 Maigā inde. Seriāls.	KRIEVIJAS TV	19.00 Tauta vēlas zināt.
	21.30 Beverlihilsa. 210. sērija.	11.10 Mājas akadēmija.	9.20 Ātrā palīdzība. Seriāls.	5.30 Labrit!	19.20 Ipaši moderns.
	22.30 Tavs santīms.	11.40 Ražots Latvijā.	9.45 Kā tas bija?	6.00 Vēstis.	20.00 Vēstis.
	22.45 Alus ziņas.	11.45 TV veikals.	10.25 Zelta Rozes ala. Seriāls.	6.25 Labrit!	20.50 Sarkanais dzīvsudrabs. M. f.
	23.00 Ziņas.	12.00 Midsommeras slepkavības.	10.50 Mājas bibliotēka.	7.00 Vēstis.	22.30 Dežurnodaļa.
	23.10 Kā jums pakalpot? 46. sēr.	4. sērija.	11.00 Ziņas.	7.20 Dežurnodaļa.	22.50 Auto + TV.
	LATVIJAS TV II	14.00 Odiseja. 9., 10. sērija.	11.15 Vēlēšanas '99.	7.35 Labrit!	23.30 Augstās modes nedēļa
	18.00 Kristīgā programma.	14.45 Pieci bērni un viņš. 3. sērija.	11.50 Cietisirdība. M. f.	8.00 Vēstis.	Maskavā.
	18.30 Mans būs mans.	15.15 Zvaigžņu stunda.	13.20 Multfilma.	8.20 Homeopātija un veselība.	24.00 Vēstis.
	18.40 Ikdiena.	16.00 Multfilma.	13.30 Kopā!	8.30 Sporta arēna.	0.20 Veikals.

Trešdiena, 24. novembris	LATVIJAS TV I	18.20 Eiropas meistarsacīkšu atlases spēle basketbolā vīriešiem. Latvija — Ungārija.	16.30 Latvijas mūzikas stunda.	11.15 Vēlēšanas '99.	8.20 Homeopātija un veselība.
	6.45 Rīts.	20.15 Vakara pasaciņa.	16.55 LNT ziņas.	11.50 Trīs uz šosejas. M. f.	8.30 Sporta arēna.
	8.30 Saulrieta liedags. 43. sērija.	20.30 Panorāma.	17.00 Milēdija. 25., 26. sērija.	13.20 Multfilma.	9.00 Homeopātija un veselība.
	9.15 «Dzīvīte» piedāvā...	21.00 UEFA Čempionu līgas	18.30 Mājas, kur atgriezties.	13.30 Kopā!	9.10 Čigāniete. Seriāls.
	9.45 Skats no malas.	otrdienas spēļu apskats.	94. sērija.	14.00 Ziņas.	10.00 Mūsu noslēpumu vasara.
	16.15 Saulrieta liedags. 12. sērija.	21.35 UEFA Čempionu līgas spēle futbolā. Kijevas «Dinamo» — Madrides «Real».	18.55 LNT ziņas.	14.20 Multfilma.	11.00 Mana ģimene.
	17.00 «Dzīvīte» piedāvā...	Pārtraukumā ap 22.30 Ziņas.	19.00 Dzīve Notslendingā.	14.30 Jaukā kompānija.	11.50 Homeopātija un veselība.
	17.30 Multfilma.	LNT	248. sērija.	14.50 Dzungļu aicinājums.	12.00 Vēstis.
	17.45 Aiziet!	6.30 Ticīgo uzvaras balss.	19.55 Ražots Latvijā. Mikstās mēbeles.	15.15 Lidz 16 un...	12.25 Sieviešu pilsēta.
	18.00 Ziņas.	7.00 LNT brokastis.	20.00 LNT ziņas.	15.45 Maigā inde. Seriāls.	13.10 Antonella. Seriāls.
	18.10 Mūzikas laiks.	9.15 Milēdija. 23., 24. sērija.	21.00 Pensakola. 13. sērija.	17.00 Ziņas.	14.10 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
	18.40 Zebra.	10.45 Mājas, kur atgriezties.	23.35 LNT ziņas.	17.25 Masku šovs.	15.00 Veikals.
	19.00 Mans būs mans.	93. sērija.	23.45 Zvaigžņu palāta. M. f.	17.55 Cilvēks un likums.	15.20 Jaunumi medicīnā.
	19.10 Nedēļas vidū.	11.10 Mājas akadēmija.	1.35 TV veikals.	18.40 Budulāja atgriešanās. 3. sēr.	15.30 Multfilmas.
	19.40 Hameleonu rotaļas.	11.40 Ražots Latvijā. Garšīgi un veselīgi.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	19.45 Labu nakti, mazuļi!	16.00 Vēstis.
	20.25 XX gadsimta zīmes.	11.45 TV veikals.	5.00 Labrit!	20.00 Laiks.	16.25 Tornis.
	20.30 Panorāma.	12.00 Brokeri. 42. sērija.	6.40 Vēlēšanas '99.	21.00 Vēlēšanas '99.	16.55 Komisārs Reksis. Seriāls.
	21.11 Mūsu cilvēks.	13.00 Daktere Kvina. 107. sērija.	7.00 Labrit!	21.10 Reportāža. M. f.	18.00 Vēstis.
	21.25 «Unibankas» lietišķās ziņas.	14.00 Odiseja. 11., 12. sērija.	7.45 Vēlēšanas '99.	23.00 Civilizācija.	18.35 Apaļais galds.
	21.30 «Latloto» izloze.	14.45 XX gadsimta izcilākie milas stāsti.	8.00 Ziņas.	23.30 Ziņas.	19.00 Izvēle.
	21.35 Ceļojošais bruņinieks. 7. sērija.	15.15 Zvaigžņu stunda.	10.25 Zelta Rozes ala. Seriāls.	KRIEVIJAS TV	19.20 Esmu pats sev režisors.
	22.30 Sarmītes Plūmes ceļojums uz Portugāli. 3. daļa.	16.00 Multfilma.	11.00 Ziņas.	5.30 Labrit!	20.00 Vēstis.
	23.00 Ziņas.			6.00 Vēstis.	20.50 Muzikālais rings.
	23.10 Kā jums pakalpot? 47. sēr.			6.25 Labrit!	22.40 Dežurnodaļa.
	LATVIJAS TV II			7.00 Vēstis.	23.00 Kino + TV.
	17.50 Kristīgā programma.			7.20 Dežurnodaļa.	24.00 Vēstis.
				7.35 Labrit!	0.20 Nakts tikšanās ar Kseniju Strižu.
				8.00 Vēstis.	

Ceturtdiena, 25. novembris	LATVIJAS TV I	19.00 Novadu ziņas.	16.30 Latvijas mūzikas stunda.	11.00 Ziņas.	8.00 Vēstis.
	6.45 Rīts.	19.15 LTS ziņas.	16.55 LNT ziņas.	11.15 Vēlēšanas '99.	8.20 Homeopātija un veselība.
	8.30 Saulrieta liedags. 44. sērija.	19.45 «Karūnas» klase.	17.00 Milēdija. 27., 28. sērija.	11.50 Līdzdalībnieki. M. f.	8.30 Sporta arēna.
	9.15 «Dzīvīte» piedāvā...	19.50 Jaunā Lesija. 12. sērija.	18.30 Mājas, kur atgriezties.	13.30 Kopā!	9.00 Homeopātija un veselība.
	9.45 Nedēļas vidū.	20.15 Vakara pasaciņa.	95. sērija.	14.00 Ziņas.	9.10 Čigāniete. Seriāls.
	16.15 Saulrieta liedags. 13. sērija.	20.30 Panorāma.	18.55 LNT ziņas.	14.20 Multfilma.	10.00 Mūsu noslēpumu vasara.
	17.00 «Dzīvīte» piedāvā...	21.00 Ciemos pie Tofika.	19.00 Dzīve Notslendingā.	14.30 Sezama iela.	11.00 Urmas Ots kopā ar Andri Liepu.
	17.30 Dabas grāmata.	21.15 UEFA Čempionu līgas trešdienas spēļu apskats.	249. sērija.	15.00 Septiņas nelaimes — viena atbilde.	11.50 Homeopātija un veselība.
	18.00 Ziņas.	21.55 Šveices pasaule.	19.55 Ražots Latvijā. Gatavojoties Adventes laikam.	15.15 Lidz 16 un...	12.00 Vēstis.
	18.10 Tēls.	22.15 Ziņas.	20.00 LNT ziņas.	15.45 Maigā inde. Seriāls.	12.25 Sieviešu pilsēta.
	18.25 Galva. Pils. Sēta.	22.30 Gilltte.	21.00 Dežurējošais eņģelis Stefānija. 110. sērija.	17.00 Ziņas.	13.10 Antonella. Seriāls.
	18.40 Brīnumrats.	23.00 Jauns un varens.	21.55 Maksimālais Bobs. M. f. 1. sērija.	17.25 Kalambūrs.	14.10 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
	19.10 4. studija.	23.30 Solis pirms.	22.50 LNT ziņas.	17.55 Process.	15.00 Veikals.
	19.40 Hameleonu rotaļas.	LNT	23.00 JAM.	18.40 Budulāja atgriešanās.	15.30 Multfilmas.
	1190., 1191. sērija.	6.30 Ticīgo uzvaras balss.	23.30 Mutanti. M. f.	4. sērija.	16.00 Vēstis.
	20.25 XX gadsimta zīmes.	7.00 LNT brokastis.	1.15 TV veikals.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	16.25 Tornis.
	20.30 Panorāma.	9.15 Milēdija. 25., 26. sērija.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	20.00 Laiks.	16.55 Komisārs Reksis. Seriāls.
	21.11 Mūsu cilvēks.	10.45 Mājas, kur atgriezties.	5.00 Labrit!	21.00 Vēlēšanas '99.	18.00 Vēstis.
	21.25 «Unibankas» lietišķās ziņas.	94. sērija.	6.40 Vēlēšanas '99.	21.25 Budulāja atgriešanās.	18.35 Apaļais galds.
	21.30 Agata Kristi un Puaro. 50. sērija.	11.10 Mājas akadēmija.	7.00 Labrit!	5. sērija.	19.00 Tauta vēlas zināt.
	22.30 Tādi esam.	11.40 Ražots Latvijā. Mikstās mēbeles.	7.45 Vēlēšanas '99.	22.25 Pakļautais eņģelis. M. f.	19.20 Klubs «Baltais papagailis».
	23.00 Ziņas.	11.45 TV veikals.	8.00 Ziņas.	0.10 Ziņas.	20.00 Vēstis.
	23.10 Kā jums pakalpot? 48. sērija.	12.00 Ingverkoks. 2. sērija.	8.15 Maigā inde. Seriāls.	KRIEVIJAS TV	20.50 Septiņas dienas pēc slepkavības. M. f.
	LATVIJAS TV II	14.00 Odiseja. 13., 14. sērija.	9.20 Masku šovs.	5.30 Labrit!	22.45 Dežurnodaļa.
	17.40 Kristīgā programma.	14.45 Divi puīši, meitene un picērija. 3. sērija.	9.45 Cilvēks un likums.	6.25 Labrit!	23.05 Augstās modes nedēļa
	18.10 Dodot gūtais...	15.15 Zvaigžņu stunda.	10.25 Zelta Rozes ala. Seriāls.	7.00 Vēstis.	Maskavā.
	18.40 Ikdiena.	16.00 Multfilma.	10.50 Mājas bibliotēka.	7.20 Dežurnodaļa.	24.00 Vēstis.
				7.35 Labrit!	0.20 Karstais desmitnieks.

**Šodien vārdadienu
svin — Anda, Andina.
21. novembrī — Zeltīte,
Andis.
22. novembrī — Aldis,
Aldris, Alfons.
23. novembrī — Zigrīda,
Zigrīds, Zigfrīda.**

Neaizmirstiet!

**Laikrakstu
«Novadnieks»
decembrim
var pasūtīt tikai līdz
25. novembrim.**

Demogrāfiskā situācija oktobrī

Aizkalnes pagastā nav reģistrēti ne jaundzimušie, ne laulības. Nav arī miruši.

Galēnu pagastā Larisai un Oļegam Mazuriem dzimis ceturtais bērns — dēls Vladimirs. Laulības nav reģistrētas, mirušie arī.

Jersikas pagastā kāzas un jaundzimušie nav reģistrēti. Miris 1 cilvēks.

Preiļu pagastā Zinaīdai un Aigaram Lauskiem dzimis trešais bērns — meita Dagnija. Kāzas nav notikušas, miruši 2 cilvēki.

Peļēču pagastā Ilzei un Gunāram Ziemeļiem dzimusi otra meita Laura, Birutai un Valērijam Danivām — otrais bērns dēls Lauris, Paroļu ģimenē — meita Izabella.

Riebiņu pagastā jaundzimušie un laulības nav reģistrētas. Miruši 2 cilvēki.

Rožkalnu pagastā Līgai un Artūram Vanagiem dzimis sestais bērns — dēls Dainis. Kāzas nav rīkotas, miruši 3 cilvēki.

Rožupes pagastā laulības un jaundzimušie nav reģistrēti. Miris 1 cilvēks.

Rudzātu pagastā jaundzimušie un laulības nav reģistrētas. Miris 1 cilvēks.

Rušonas pagastā salaulājušies Kristīne Repša un Genādijs Kondratjevs, Natālija Jurkova un Vladislavs Staškevičs, Ieva Ukina un Andrejs Bolgovs. Dzimušo nav, miruši 2 cilvēki.

Saunas pagastā jaundzimušie un jaunlaulātie nav reģistrēti. Miruši 5 cilvēki.

Silajāņu pagastā dzimšanas un laulības nav reģistrētas. Miris 1 cilvēks.

Sīlukalna pagastā dzimis viens bērns. Laulības nav reģistrētas, miris 1 cilvēks.

Stabulnieku pagastā Veltai un Valentīnam Mičulāniem dzimusi meita Sintija. Kāzas nav reģistrētas, miris 1 cilvēks.

Sutru pagastā Regīnai un Guntim Zaķiem dzimis septītais bērns — meita Vija. Laulības oktobrī nav reģistrētas, nav arī miruši.

Turku pagastā Dacei un Jānim Zvirbuliem dzimis pirmais bērns — dēls Jānis. Laulības nav reģistrētas, miruši 2 cilvēki.

Upmalas pagastā Ivetai un Guntim

Kūkusiliņiem dzimis pirmais bērns — dēls Kristaps. Laulības nav reģistrētas, miruši nav.

Vārkavas pagastā salaulājās Iveta Bartmane un Oskars Ķemzāns. Jaundzimušie nav reģistrēti, miruši 2 cilvēki.

Līvānos oktobrī dzimuši Tatjana Iljičova, Dmitrijs Ivanovs, Elza Smilškalne, Kristīne Veigure, Aleksandrs Selickis, Kārlis Patriks Vanags, Viktorija Plešņa, Didzis Sauskājs, Andrejs Jančevskis un Agris Stivriņš. Noslēgtas sešas laulības, miruši 7 cilvēki.

Preiļos Sandrai un Andrejam Zagorskiem dzimis dēls Erlends, Natālijai un Jevģenijam Kulikoviem — dēls Sergejs, Ievai un Imantam Babriem — dēls Miks, Ingūnai un Arnim Višņevskiem — meita Lauma, Natašai un Jevģenijam Līsičiniem — dēls Kristaps, Skuratovu ģimenē meita Viktorija un Išankovu — dēls Valdis. Reģistrētas 6 laulības, tajā skaitā viens pāris laulājies baznīcā, miruši 3 cilvēki.

A.Rancāns

Bioloģiskās lauksaimniecības pamatprincipi

Literatūrā sastopami dažādi alternatīvās zemkopības sistēmas nosaukumi: bioloģiskā, organobioloģiskā, biodinamiskā, ekoloģiskā, dabiskā, mikrobiotiskā u. c.

Bioloģiskā saimniekošana nozīmē lauksaimniecisko darbību, kura neizmanto sintētiskās agroķīmikālijas (augu aizsardzības līdzekļus, minerālmēslus, medikamentus u. c.). Neizmanto ģenētiski modificētus produktus, bet darbību balsta uz zināšanām par augu un dzīvnieku bioloģiju, pareizu agrotehniku, augu seku un rada apstākļus dabiskai ekosistēmu attīstībai. Pamatā ir vēlme veidot dzīvu un veselu augsni, aktivizējot

mikroorganismu darbību. Lieto kūstmēslus, zaļmēslojumu, kompostus. Nepieciešamības gadījumā atļauts lietot arī lēni šķīstošus minerālmēslus (tomas-miltus, kālija magnēziju, bazalta putekļus, křitu, dolomitu, kaļķus). Nezales apkaro ar mehāniskiem paņēmiem un uguni. Kaitēkļus un slimības ierobežo, īstenojot profilaktiskos pasākumus, augu valsts preparātus. Biodinamiskā zemkopības sistēma ieteic ievērot ne tikai dabiskos (zemes) apstākļus, bet arī kosmiskos ritumus, jo viss dzīvais ir labi līdzsvarota sistēma, kas ir ciešā kopsakarībā ar kosmosu.

Bioloģiskā lauksaimniecība novērš vides piesārņojumu, saudzē neatjauno-

jamos resursus, saglabā dabas bioloģisko daudzveidību, lauku ainavu un tradicionālo dzīvesveidu, ražo ekoloģiski tīrus produktus. Ar bioloģisko lauksaimniecību var nodarboties vietās, kas nav piemērotas intensīvai lauksaimnieciskai ražošanai. Tā ir labs priekšnosacījums lauku tūrisma attīstībai. Bioloģiskās saimniecības visbiežāk ražo vairāk nekā vienu produkcijas veidu, tie bieži vien ir cits citam pakārtoti.

Augu ražību bioloģiskajiem produktiem ir vidēji par 30% zemāka. Iespējams, ka tā varētu kaut daļēji atrisināt mūžīgo pārtikas pārprodukciju ES.

Papildus darbaspēka nepieciešamība, arī zemāka produktivitāte — tie ir fak-

tori, kas nosaka bioloģisko produkta augstāku cenu, salīdzinot ar konvenciālo.

Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība Latvijā pārsvarā balstās uz tajā iedzīvotāju interesēto zemnieku entuziasmu. Nopietnas grūtības sagādā ekoloģiski tīras lauksaimniecības produkcijas pārdošana gan iekšējā, gan ārējā tirgū. Iedzīvotāju pirkspēja ir zema, pagaidām lielākajai daļai pircēju vēl nav reālu iespēju iegādāties ekoloģiski tīrus produktus: ierobežotais pieprasījums ir līdzsvarā ar ierobežoto piedāvājumu.

(Raksta sagatavošanā izmantoti materiāli no žurnāla «Agrotops»)

SLUDINĀJUMI

REKLĀMA

SLUDINĀJUMI

REKLĀMA

Pārdod

Volvo 340. Mob. tel. 9102637;
Mazda 626, Ford Scorpio, Audi 100 rezerves daļas, VW Golf dzinēju un ātrumkārbu. Tālr. 9623314, 9128535;
VAZ rezerves daļām. Tālr. 54621;
cukurbietes. Ir maiņas varianti. Tālr. 5253620, 9495076;
grūsnas teles. Tālr. 38755;
grūsnu teli. Tālr. 50455;
govī. Tālr. 43895;
govī. Tālr. 36667;
vaislas šķirnes darba ķēvi Aglonas pag. Puzaniškos, Semjonova.

Pērk

Līvānu māju promvešanai. Tālr. 9473999.

Dažādi

Pazudusi melna laika. Tālr. 23474.

Firma (lic. nr. 28-302) iepērk visu veidu MELNO METĀLU.
Samaksa uz vietas. Ir transports.
Tālr. 9 434818.

Rīgas mācību centrs «DRMC» — Latvijas pieaugušo izglītības apvienības biedrs (lic. nr. 71) organizē PĀRDEVĒJU KASIERU KURSUS Preiļos. Kursu beidzējiem izsniedz sertifikātu darbam ar kases aparātu un pārdevēja kasiera apliecību.
Pirmā nodarbība 29. novembrī plkst. 17.00 Preiļu 1. pamatskolā (Daugavpils ielā 34).
Tālr. uzzinām 22084 dienā, 24613 vakaros.

Iepērkam mājlopu gaļu.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 23906, 23116.

AKCIONĀRU PILNSAPULCE.
Publiskās akciju sabiedrības «Preiļu siers» valde paziņo, ka 1999. gada 17. decembrī plkst. 11.00 Preiļos, Daugavpils ielā 75 (aktu zālē) notiks ārkārtas akcionāru pilnsapulce.
Akcionāru reģistrācija no plkst. 9.30.
Darba kārtība:
1. Valdes ziņojums par 1999. gada 11 mēnešu rezultātiem.
2. Pamatkapitāla samazināšana.
3. Grozījumi statūtos.
Ar lēmumu projektiem iespējams iepazīties Preiļos, Daugavpils ielā 75, darbdienās no 7. decembra.
Tālr. uzzinām 5321136.

Iepērkam mājlopus gaļai.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 21973, 32279.

SIA «Auto Preiļi» PIEDĀVĀ!
Plašā izvēlē JAUNAS, ATJAUNOTAS vissezonas (M+S) un ZIEMAS RĪEPAS.
Pērkot vairumā — atlaide!
Montāža, balansēšana par brīvu!
Adrese: Preiļos, Pils ielā 14.
Tel. 24555, 22293.

Preiļu NVO Atbalsta centrs sadarbībā ar NVO centru Rīgā organizē seminārus ciklā «Organizācijas ABC».

Aicinām visus interesentus!
26. un 27. novembrī
Kā izveidot komandu? Kā efektīvi risināt konfliktus un problēmas organizācijā? (ieteikšanās termiņš — 22. novembris).

10. decembrī
Kā veidot attiecības ar sabiedrību un meklēt sadarbības partnerus? (ieteikšanās termiņš — 29. novembris).

11. decembrī
Manas NVO darbības analīze. (ieteikšanās termiņš — 29. novembris).

Dalības maksa — Ls 1.
Uzziņas un pieteikšanās pa tālr. 21603.

Licencēta firma pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus
Preiļos, Raiņa bulv. 15, tel. 23029 dienā, 23024 vakaros;
Līvānos, Stacijas ielā 1 (pakalpojumu kombināts), tel. 44228 dienā, 41221 vakaros.
Un veic sauszemes transportlīdzekļu obligāto civiltiesisko apdrošināšanu.

Rīgas mācību centrs «DRMC» — Latvijas pieaugušo izglītības apvienības biedrs (lic. nr. 96) organizē datorapmācības kursus.
Programmā: Windows '95, Word, Excel.
Pirmā nodarbība 22. novembrī plkst. 17.00 Preiļu 1. pamatskolā (Daugavpils ielā 34).
Uzziņas pa tālr. 22084 dienā, 23652 vakaros, mob. tel. 9465645.

LĪDZJŪTĪBAS

Labi darbi, mīli vārdi,
Tie palika šai saulē.
Izsakām līdzjūtību Natālijai Osipovai, TĒTI zaudējot.
Gailiņu pamatskolas kolektīvs

Un tā mēs aizejam pa vienam,
Tik klusi, pēkšņi un uz mūžu.
Esam kopā ar Vladimīru, no TĒVA atvadoties.
3. klases audzēkņi, audzinātājs, vecāki

Māt, tik tagad saprotu, tik tagad jūtu,
Ka tevis man par visu vairāk trūkst.
Dalām bēdu smagumu ar Zentu Detkovu, MĀTI mūžībā pavadot.
Rudzātu vidusskolas kolektīvs

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, Pēteri KIVLENIEKU
mūžībā izvadot.
Vārkavas pagasta padome

Tagad klusēt gribas tā, kā klusē lauki,
Kad pār viņiem rudens lietus krīt.
Izsakām līdzjūtību piederīgajiem sakarā ar Natālijas LAVRENOVAS nāvi.
Vārkavas pagasta padome

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī. Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija». Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fakss 22305.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespaidloksne. Pasūtījuma indekss 3033.